

напрямів місцевого університету та дотичних спілок Галичини та Закарпаття, потужна видавнича діяльність дозволяла оприлюднювати результати патріотичного виховання

молодого покоління. У подальшому необхідно проаналізувати діяльність всіх товариств університету м.Чернівці Австро-угорського та румунського періодів.

Література та джерела

1. Бабич Н.Д. 15 не останніх із могікан: Педагоги і вчені Буковини другої половини XIX – початку XX століття: Науковий нарис / Надія Денисівна Бабич. – Чернівці: Букрек, 2010. – 320 с.
2. Буковина, її минуле сучасне / за ред. Д.Квітковського, Т.Бриндзана, А.Жуковського. – Париж; Філадельфія; Детройт: Зелена Буковина, 1956. – 965 с.
3. Буковинській альманахъ выданный въ пам'ять десятильетного существованія (1875-1885) общества русских академикомъ «Союзъ» въ Черновцахъ: [Изъпечатнъ Г.Чопла]. – Черновць, 1885. – С. I-XII. – 178с.
4. Енциклопедія українознавства 10-х томах. / Голов.редактор В.Кубійович. – Париж, Нью-Йорк:«Молоде життя»-«НТШ»; 1954-1989, 1993-2000.
5. Сімович В. Розвиток студентського життя в Чернівцях // Січ 1868-1908: Альманах в пам'ять 40-х роковин основания товариства «Січ» у Відні / Зібрані і видали Зенон Кузеля і Микола Чайківський. – Львів: Друкарня т-ва ім. Шевченка, 1908. – 538 с.
6. Старик В. Від Сараєво до Парижа Буковинський Interregnum 1914-1921 (II частина. Між націоналізмом і толерантністю). – Чернівці: Прут, 2009. – 168 с.
7. Стоцький С. Наука руської мови в школах середніх на Буковині / Д-р Ст. Стоцький. – Чернівці, 1893. – 26 с.
8. Шоліна Т.В. Роль Степана Смаль-Стоцкогов пропаганде культури, образования и здорового способа жизни на Буковине конца XIX – начала XX веков [Електронний ресурс]. □ Режим доступу: □<http://www.jurnal.org/articles/2009/ped49.html>. – Загол. з екрану. – Мова рос.
9. Ruthenians // Internet Encyclopedia of Ukraine [Електронний ресурс]. □ Режим доступу: □<http://www.encyclopediaofukraine.com/display.asp?AddButton=page>. – Загол. з екрану. – Мова англ.

В статье автора рассмотрена деятельность украинского студенческого общества Черновицкого университета «Союз» II половины XIX века: аспекты основания и классификация членов, связи с общественностью края и работу с подобными организациями на региональном уровне. Доказано, что патриотическое воспитание студентов Буковины исследуемого периода определялось в осознании молодежью собственного украинского «Я» через разнообразные формы работы: декламаторско-песенные вечера, чтения, театральные спектакли, праздники-обряды с народными танцами, песнями, развлечениями и играми. Ключевые слова: общества, студенты, Буковина, членство, словянофильские настроения, театральные спектакли.

Provision of all-round development of personality, formation and improvement of basic norms, ideals, principles, values, rules of conduct of students in higher educational establishment is an important issue nowadays. Solving the problems of national education, acquiring younger generation of social experience, inheritance of spiritual heritage of the Ukrainian people, achieving the high moral and ethnic cultural identity, formation as citizens of the Ukrainian state, development of spiritual, physically developed person, with high moral, aesthetic, legal, labour, environmental culture requires a radical restructuring of educational work in institutions of higher education. The author has examined the activities of Ukrainian Student Society of the University of Chernivtsi "Souz" of the second half of the nineteenth century: aspects of the base and the classification of members, public relations edge that work with similar organizations at the regional level. It has been proved that the patriotic education of Bukovina students under the study period was defined by the awareness of young people's own Ukrainian "I" through a variety of forms: declamatory songs, readings, theater performances, festivals, ceremonies with folk dances, songs, entertainment and games. The analysis has been conducted of systematic, planned and thematic public meetings, the so-called "vechirok", defined by their binding components - report about the activities of the head of society throughout the year, guest appearances, lectures on various topics, and live entertainment.

Key words: society, students, Bukovina, membership, performances.

УДК 378.008.6

ФІНАНСОВА ПІДТРИМКА СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В США

Козубовська Ірина Василівна
Стойка Олеся Ярославівна
м.Ужгород

В статті розглядаються питання вищої освіти та її фінансової підтримки. Підкреслюється необхідність в процесі реформування вітчизняної системи вищої освіти враховувати досвід зарубіжних країн, зокрема США, де існують цікаві форми фінансової допомоги студентській молоді. Загалом, значні масштаби державного і приватного фінансування вищої освіти США, а також наявність у вузів інших джерел доходів дозволяє проводити досить гнучку фінансову політику.

Ключові слова: США, вища освіта, фінансова підтримка.

Упродовж останніх років в Україні значна увага звертається на реформування вищої освіти. Цим питанням

присвячено чимало досліджень вітчизняних учених (І.Бех, І.Зяюн, В.Кравець, В.Кремень, Н.Ничкало та ін.). Водночас, зауважимо, що ефективність вищої освіти в значній мірі залежить від обсягів її фінансування, які в нашій країні є недостатніми. Тому вважаємо, що це питання потребує більш глибокого вивчення, в тому числі й осмислення зарубіжного досвіду.

Одним з аспектів регулювання державою вищої школи виступає рівень фінансування. В Україні, як визначено Законом України «Про вищу освіту», фінансування вищих навчальних закладів державної форми власності здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, а вищих закладів освіти приватної форми власності – за рахунок коштів їх власників.

Як відомо, в Україні для студентів, які навчаються за державним замовленням, навчання безкоштовне (правда, обсяги держзамовлення щороку скорочуються). Крім того, при успішному навчанні виплачується щомісячна стипендія за рахунок держави. Проте громадяни мають право навчатися за власні кошти та кошти роботодавців, спонсорів тощо. Можливе кредитування оплати за навчання. Державний цільовий пільговий кредит на здобуття вищої освіти можуть отримати молоді громадяни України віком від 14 до 35 років, які успішно склали вступні іспити або навчаються на будь-якому курсі вузу. Система погашення та відсоткова ставка за державним кредитом: сума кредиту повертається із сплатою 3% річних протягом 15 років починаючи з дванадцятого місяця після закінчення навчання у вищому навчальному закладі до Державного бюджету України з виплатою щороку однієї п'ятнадцятої частини загальної суми одержаного кредиту та відсотків за користування ним [1]. Слід зауважити, що отримати цей кредит досить складно.

У США роль федерального міністерства освіти у більшості випадків полягає у фінансуванні вищих закладів освіти шляхом надання стипендій на навчання для студентів і грантів на наукові дослідження. Фінансування вищої школи в США здійснюється як федеральним урядом (фінансова допомога студентам через гранти на навчання, довгострокові кредити на навчання, програми надання роботи під час навчання, гранти на дослідження), так і керівництвом штатів (для державних вищих навчальних закладів – через пряме фінансування, гранти на дослідження і фінансову допомогу студентам, для приватних – тільки через фінансову допомогу студентам, гранти на дослідження). Водночас, зауважимо, що сьогодні спостерігається тенденція до скорочення державної підтримки освіти.

Фінансування вищої школи США, яке має два джерела – приватний капітал і державний бюджет, одне з найбільших у світі. Спочатку вища освіта отримувала фінансові засоби в основному від приватного капіталу, а державне фінансування було незначним. Тільки в другій половині минулого століття обсяги державного фінансування стали перевищувати приватні. На сьогодні спостерігається стабільна тенденція балансування між державними і ринковими пріоритетами.

Приблизно одна третина американської вищої освіти фінансується приватним капіталом – це приватні особи, благодійні фонди і корпорації. Причому половину всього фінансування становлять пожертви приватних осіб, зазвичай випускників вузів. У США розповсюджено створення асоціацій випускників, членство в яких є почесним, а постійні пожертви забезпечують визнання в суспільстві.

Благодійні фонди та організації, такі як Фонд Форда, Фонд Рокфеллера, Фонд Дьюка, Фонд Карнегі та ін. добре відомі в США і є важливим джерелом фінансування американської вищої освіти.

Державне фінансування здійснюється за трьома основними напрямками – наукові дослідження, інституційна допомога і допомога студентам. У 50-60-их роках минулого століття федеральний уряд виділяв значні асигнування на розвиток наукової сфери і створення групи провідних дослідницьких університетів, а не на розвиток вищої освіти. Основна частина цих коштів призначалася невеликій кількості вузів, де були зосереджені кращі наукові кадри і найбільш талановита молодь. Близько 90% всіх федеральних субсидій спрямовувалися в середньому у 100 навчальних закладів, а інші вузи отримували незначну частку державного фінансування й значно поступалася за своїм рівнем [2]. Така тенденція притаманна й початку XXI століття.

Наукові дослідження в США фінансуються в основному федеральним бюджетом, який розподіляє кошти серед міністерств та інших структур для подальшого їх спрямування у дослідницькі університети. Значні засоби для проведення наукових досліджень отримують Міністерство

охорони здоров'я, Міністерство енергетики, Національний науковий фонд, Міністерство оборони та ін.

Кошти для наукових досліджень університети отримують через різноманітні гранти, спільні договори, які укладаються між вузом і корпорацією, а також державні контракти. Всі зазначені способи фінансування наукових досліджень використовуються вищими навчальними закладами поряд з приватним капіталом.

Доходи вищих навчальних закладів США складаються не тільки з державних асигнувань чи приватних коштів. Джерелом доходів є також власні засоби. Так, у 2000-2001 н.р. з державного бюджету американські вузи отримали 39,8% загального доходу, а власні засоби склали 9,4%. Власні джерела включають доходи від надання освітніх послуг, допоміжних підприємств і медичних закладів, які належать вузу, а також інвестиційної діяльності. Плата за навчання є окремим джерелом доходів вузів.

Вартість американської вищої освіти відрізняється відповідно до статусу, рівня і типу вузів. Так, навчання у державних вищих навчальних закладах у 2011-2012 н.р. обходилося в середньому в 14292 дол. У недержавних вузах плата за навчання становить сьогодні в середньому 33047 дол. [3]. При цьому слід зауважити, що плата за навчання постійно зростає, що негативно позначається на кількості бажаючих отримати вищу освіту. У зв'язку з цим, деякі ВНЗ самостійно стали знижувати плату за навчання. Так, починаючи з 2001 року Бетані коледж (Bethany College) у штаті Західна Вірджинія знизив вартість навчання з 21 тис. до 12 тис. дол., тобто практично в два рази. За даними Національної асоціації незалежних коледжів (National Association of Independent Colleges and Universities) зниження оплати за навчання в таких вузах як Бетані коледж, Вісліан коледж (Wesleyan College) у Північній Кароліні, Блуефілд коледж (Bluefield College) у Вірджинії, Пайн Мейнор коледж (Pine Manor College) у Масачусетсі та ін. спричинило значне зростання кількості абітурієнтів [4].

Висока вартість освіти зумовила необхідність формування системи фінансової підтримки студентів, яка б передбачала надання допомоги не тільки федеральним урядом чи урядами штатів, а й приватними особами, благодійними фондами, корпораціями, а також безпосередньо вищими навчальними закладами.

Витатки американців на здобуття вищої освіти складають суттєву частку їх загальних витрат. Практично з часу народження дитини батьки відкладають гроші на її навчання. Якщо сім'я має низькі доходи, вона має можливість отримати допомогу на навчання дітей. Теоретично фінансову підтримку можуть одержати абсолютно всі студенти. Однак перевага надається особам із малозабезпечених сімей, представникам расово-етнічних меншин, студентам, які досягли значних успіхів у навчанні.

Федеральна підтримка студентів здійснюється згідно Програми федеральної фінансової допомоги (Title IV Federal Financial Aid Program). Всі студенти акредитованих вузів, факультетів і програм є її безпосередніми учасниками. У 2007-2008 н. р. частка студентів вузів, які одержують будь-яку фінансову допомогу, склала 71,3%, а федеральну фінансову допомогу – 56,7% [3]. Існують певні відмінності у видах фінансової допомоги, відповідно до рівнів вищої школи. Так, на переддипломному рівні – це гранти, а на дипломному рівні – стипендії. Позики видаються однаково на обох рівнях.

Клопотання про фінансову допомогу студент може подавати безпосередньо до вузу, Департаменту вищої освіти штату або Міністерства освіти США. Для отримання окремих видів грошової підтримки необхідно довести наявність матеріальних труднощів у сім'ї. Вартість навчання, а також додаткові неосвітні витрати оцінюються у відділі фінансової допомоги навчального закладу. Критерієм надання федеральної фінансової підтримки є прогнозований розмір вкладу сімей у вищу освіту, який встановлюється Конгре-

сом США [5].

Видами фінансової допомоги є гранти, позики, стипендії та податкові пільги.

Гранти – це грошові або інші засоби, які надаються безкоштовно і без повернення. Гранти, які можуть бути як регулярними виплатами, так і разовими, фінансуються державними чи приватними суб'єктами, а також безпосередньо самими вузами. При цьому студент зобов'язаний після закінчення вищого навчального закладу відпрацювати в даному регіоні за певною спеціальністю близько 5-10 років. Часто гранти на навчання виділяють релігійні або національні громади; рідше – меценати або компанії. Також виділяють особливі гранти, засновані певними організаціями, наприклад, гранти Національного наукового фонду, Комісії з ядерної енергії, Національного фонду з досліджень космосу, Національного інституту охорони здоров'я та ін. Гранти також можуть надаватися самим вузом, особливо це притаманно приватним престижним навчальним закладам. В цілому приватних і вузівських грантів не так багато, а їх найбільша кількість надається федеральним урядом.

Федеральний уряд передбачає два основних типи грантів: гранти Пелла (Pell Grants) і Додаткові освітні гранти (Supplemental Educational Opportunity Grants). Грант Пелла, названий на честь сенатора Клайборна Пелла – це найпоширеніший у США вид фінансової допомоги [6, с.201]. Сума гранту розраховується за спеціальним Індексом Гранту Пелла (Pell Grant Index), який враховує фінансові можливості студента, доходи його сім'ї, вартість навчання у коледжі, програму навчання та ін. Грант Пелла вигідно відрізняється від інших грантів і стипендій тим, що при індексі нижче певної величини допомога надається обов'язково.

Додаткові освітні гранти – це субсидії, які надаються студентам коледжів у разі особливих фінансових труднощів (перевагу мають ті особи, які одержують грант Пелла). Однак отримання цього гранту залежить не тільки від матеріального становища студента, а й від фінансових можливостей вузу.

Позики (кредити) підлягають обов'язковому поверненню, причому деякі з них потрібно повертати ще під час навчання. Позики надаються з різних джерел, але основним є федеральний уряд. На сьогодні у США надаються такі види позик: Перкінга (Perkins Loan), Стеффорда (Stafford Loans), Плас позики (Plus Loans) і Додаткові позики для студентів (Supplemental Loans for Students). Позика Перкінга надається коледжем або університетом на пільго-

вих умовах і виплачується протягом певного періоду часу після закінчення навчання (в середньому під 5% річних з виплатою до 10 років). Також популярними є Плас позики та кредити Стеффорда, які надаються банками та іншими фінансовими установами батькам студентів. Таким чином, федеральні позики поділяють на дві основні групи: Програму прямих студентських позик (Direct Student Loan) і Програму сімейних освітніх позик (Family Education Loan).

Американська вища школа пропонує різного роду стипендії, більша частина яких надається для дослідницької діяльності. Розмір стипендій не залежить від фінансового становища студента. Так, на рівні бакалаврату враховується попередній рівень успішності (середній бал за школу чи довузівські курси), спортивні успіхи, належність до расово-етнічних меншин (для індіанців навчання майже скрізь безкоштовне), виняткові успіхи (стипендію може отримати голова студентської ради, редактор студентської газети та ін.), здобутки в навчанні або дослідницькій діяльності і т.д. На рівні постбакалаврату надаються кілька видів стипендій, які залежать від специфіки діяльності студента. Найбільш поширені стипендії – це дослідницькі (Research Assistantship), стипендіальні премії (Research Fellowship), викладацькі (Teaching Assistantship), стипендії стажера (Traineeship), стипендії асистента (Assistantship) та ін. [7, с.31].

Окрім стипендій, грантів і позик існує такий вид фінансової допомоги як робота для студентів під час навчання (Work-Study). Робота надається як у самому навчальному закладі, так і поза його межами. При цьому кількість робочих годин на тиждень обмежена, щоб робота не впливала на навчання. Для поліпшення свого фінансового становища студентам пропонують роботу, наприклад, у студмістечку 20 годин на тиждень під час навчання або повний робочий тиждень у період канікул.

Держава також виділяє деякі податкові пільги (знижки) студентам та їхнім сім'ям. Наприклад, податкові пільги надаються на фінансові заощадження, які зібрані батьками для навчання дітей, а також безпосередньо на його оплату. Так, відповідно до закону про надання допомоги платникам податків від 1997 р. для вищої освіти були введені дві податкові знижки – «Хоуп стипендія» (HOPE Scholarships) і «Лайфтайм Ленінг кредит» (Lifetime Learning Credit).

Загалом, значні масштаби державного і приватного фінансування вищої освіти США, а також наявність у вузів інших джерел доходів дозволяє проводити досить гнучку фінансову політику.

Література та джерела

1. Грішнова О. Розвиток вищої освіти в Україні: тенденції, проблеми та шляхи їх вирішення / О.Грішнова // Вища школа. – 2001. – №2-3. – С.22-33
2. Каверина Э.Ю. Тенденции развития высшего образования США: дис. ... канд. пед. наук: 08.00.14 «мировая экономика» / Э.Ю.Каверина. – М., 2007. – 246 с.
3. Digest of Education Statistics [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nces.ed.gov/programs/digest/2011menu_tables.asp>. – загол. з екрану. – Мова англ.
4. National Association of Independent Colleges and Universities [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <<http://www.atlantahighered.org>>. – загол. з екрану. – Мова англ.
5. Джонстоун Д.Б. Система образования в США: структура, руководство, финансирование / Д.Б.Джонстоун // Университетское управление: практика и анализ. – 2003. – №5-6(28). – С.92-102
6. Галаган А.И. Финансовая помощь студентам в образовательной политике развитых зарубежных стран / Галаган А.И., Прянишникова О.Д., Сазонова Ю.Б / Под науч. ред. А.Я.Савельева. – М.: НИИВО, 2002. – 44 с.
7. Smith R.V. Graduate research. A Guide for Students in the sciences / R.V.Smith. – N.Y.: Plenum press, 1990. – 182 p.

В статье рассматриваются вопросы высшего образования и его финансовой поддержки. Подчеркивается необходимость в процессе реформирования отечественной системы высшего образования учитывать зарубежный опыт, в частности США, где существуют интересные формы финансовой помощи студенческой молодежи. В общем, значительные масштабы государственного и частного финансирования высшего образования США, а также наличие у вузов других источников доходов позволяет проводить достаточно гибкую финансовую политику.

Ключевые слова: США, высшее образование, финансовая поддержка.

This article deals with the problems of higher education. During last years the necessity of the essential changes in the field of higher education in Ukraine is actively discussed. It is underlined that serious changes in the field of higher education need financial support, including financial support of students. Reformation of the Ukrainian system of higher education can't be

successful without paying attention to the foreign experience, for example, the achievements of the USA, where the financial support of higher school is very important. Special attention has been paid in the article to the analyses of different forms of students' financial support (Research Assistantship, Research Fellowship, Teaching Assistantship, Traineeship, Assistantship, Pell Grants, Supplemental Educational Opportunity Grants, Perkins Loan, Stafford Loans, Plus Loans, Supplemental Loans for Students, Direct Student Loan, Family Education Loan, HOPE Scholarships, Lifetime Learning Credit). In general, large scale public and private funding of higher education in the USA as well the availability other revenue sources in universities allows to keep a flexible financial policy.

Key words: the USA, higher education, financial support.

УДК 378.013.42+373.613:159.922.73

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ ДО СТАТЕВО-РОЛЬОВОЇ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДОШКІЛЬНИКІВ

Корінна Ганна Олексіївна

м.Умань

У статті розглядається актуальна проблема формування у вищих навчальних закладах готовності майбутніх соціальних педагогів до статево-рольової соціалізації дошкільників. Автор здійснює концептуалізацію та аналіз сутності поняття «професійна підготовка» у педагогічній та психологічній науковій літературі. У статті подано результати наукових пошуків, що дозволило розкрити теоретичні аспекти сутності проблеми, виявити особливості професійної підготовки фахівців до роботи з дітьми в процесі їхньої статево-рольової соціалізації та визначити критерії професійної готовності майбутніх соціальних педагогів у цій сфері.

Ключові слова: професійна підготовка, статево-рольова соціалізація, критерії професійної готовності

Постановка проблеми. Динамічний розвиток системи вищої освіти, спрямований на вдосконалення процесу професійної підготовки фахівців, у тому числі і з соціальної педагогіки, які були б спроможними адаптуватися до швидкоплинних змін у професійній діяльності, самостійно поповнювати професійні знання та збагачувати власний професійний досвід.

Формування ефективної професійної діяльності соціального педагога розгортається як дія цілісної структури: управління формуванням професійної діяльності забезпечує функціональне, змістове і структурне усвідомлення цієї діяльності; співвідношення між узагальненою функціональною моделлю діяльності та її окремими проявами визначається взаємозв'язком загального з частковим через специфічне, що здійснюється за умови реалізації принципу відповідності.

Без сумніву, діяльність соціальних педагогів на кожному із означених рівнів потребує необхідності реалізовувати низку професійних функцій, окреслених у Державному галузевому стандарті. А це, у свою чергу, обумовлює створення оптимальних умов для формування у майбутнього соціального педагога професійних знань, умінь і навичок, тобто формування професіонала, до характеристики якого можна включити як психологічні якості, педагогічні здібності, так і низку особистісних якостей (гнучкість, емоційність, самоконтроль, самовдосконалення, принциповість та ін.) [8, с.51-52].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання соціально-педагогічної діяльності соціального педагога та його професійної підготовки досліджували вітчизняні вчені, які визначали пріоритетне завдання вищої освіти – підготовка фахівця нового рівня якості (В.Андрущенко, В.Бондарь, І.Зявон, Н.Ничкало, О.Мороз, С.Сисоєва, Д.Чернілевський).

Питання структури та функції соціально-педагогічної діяльності, як особливого виду професійної діяльності досліджували такі науковці, як Т.Василькова, М.Галагузова, А.Капська, Л.Коваль, Г.Лактіонова, Л.Міщик; А.Мудрик, Р.Овчарова.

Численні науково-теоретичні дослідження проблеми теоретичної та практичної підготовки майбутніх соціальних педагогів у вищому навчальному закладі, присвячені праці А.Капської, Л.Міщик, В.Нікітіної, В.Поліщук, С.Харченко; питання особливостей професійної соціально-педагогічної діяльності та врахування їх у процесі професійної підготовки – В.Бочарової, Ю.Галагузової, І.Зверєвої, Г.Лактіонової, А.Капської, Л.Міщик, Л.Штефан, З.Фалинської; питання підготовки і професійного становлення соціальних педагогів і соціальних працівників – С.Архипової, В.Сластьоніної, С.Тетерського, С.Чистякової, Н.Шмельової та ін.

Науковці наголошують на тому, що професійна підготовка майбутнього соціального педагога в сучасних умовах свідчить про розширення професійних компетенцій фахівця, що зумовлюється орієнтацією на нові тенденції розвитку освіти в Україні та пріоритети сучасності. Тому важливою особливістю у підготовці сучасного соціального педагога є формування в нього здатності до роботи з дітьми дошкільного віку у процесі їхньої статево-рольової соціалізації.

Метою статті є аналіз сутності поняття «професійна підготовка», виявлення особливостей педагогічної проблеми професійної підготовки студентів соціальної освіти до виховання дошкільників у процесі їхньої статево-рольової соціалізації та визначення критеріїв професійної готовності майбутніх соціальних педагогів у цій сфері.

Виклад основного матеріалу статті. Сучасний етап розвитку системи вищої освіти характеризується інноваційним пошуком найвагоміших важелів впливу на покращення якості фахової підготовки.

Період сьогодення вимагає стійких мотиваційних установок, високоморальних принципів суб'єкта, любові і поваги до людей, уміння розуміти інших. У цьому зв'язку в процесі підготовки фахівців в галузі соціальної педагогіки важливу роль відіграє формування психологічної готовності до професійної соціально-педагогічної діяльності [8, с.45].

Щоб розкрити зміст поняття «професійна підготовка» слід, насамперед, проаналізувати словникові джерела, педагогічну та психологічну літературу:

«Професійна підготовка» – це цілеспрямований процес навчання реальних і потенційних працівників професійних знань та вмінь з метою набуття навичок, необхідних для виконання певних видів робіт [5, с.59].

«Професійна підготовка» – процес і результат діяль-